

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่เกิดขึ้นหลังการเก็บเกี่ยวมาใช้ประโยชน์ ศึกษาในกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 115 หลังคาเรือน ผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่า ไม่มีการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์โดยปล่อยทิ้งเอาไว้ ร้อยละ 34.78 มีการเผาทำลายเพื่อความสะดวกในการเพาะปลูกพืชชนิดใหม่ในพื้นที่การเกษตร ร้อยละ 33.91

มีการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ โดยมีขั้นตอน คือ มีการให้ความรู้แก่เกษตรกร การใช้กระบวนการกลุ่ม ประชุม เรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันในกลุ่ม โดยร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการกับเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สาเหตุของการเกิดปัญหา และร่วมกันหาวิธีในการป้องกันและแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จากนั้นหาความต้องการของกลุ่มเพื่อให้เกิดการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ และได้อบรมให้ความรู้ในเรื่องที่กลุ่มต้องการพร้อมทั้งศึกษาดูงานในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และเกิดกิจกรรม คือ 1) มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรลดการเผาทำลายและไถกลบตอซังข้าว 2) การใช้น้ำหมักชีวภาพ 3) การเพาะเห็ดฟาง 4) การใช้มูลสัตว์ทดแทนปุ๋ยเคมี และการทำปุ๋ยหมัก หลังจากใช้กระบวนการมีส่วนร่วมพบว่า มีการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวอย่างต่อเนื่อง การคิดแผนปีयरณรงค์ลดการเผา ตามสถานที่สำคัญและแหล่งชุมนุมของชาวบ้าน ไถกลบตอซังข้าวหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 40 ทำปุ๋ยหมักจากฟางข้าวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 53.91 รวมกลุ่มทำน้ำหมักชีวภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละ 36.52 รวมกลุ่มปลูกเห็ดฟาง ร้อยละ 26.07 มีการนำมูลสัตว์ แกลบ ไปใส่ในนาข้าวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 53.91 และสามารถลดการเผาลงได้เหลือ ร้อยละ 16.52

In this research have been objective that to study participation of agriculturist in about lead to use some material fraction from agriculture that is surplus after harvest. To study groups of agriculturist that are case study amount 115 family of Ban Nong sawan, Muang District, Nongbua lampoon province. The result of study research in about fundamental data indicate to the most of groups of agriculturist has not lead to used material fraction from agriculture that is surplus after harvest that included; neglect material fraction is 34.78%, burning down material fraction for convenient that related to new cultivate in agriculture area that is 33.91%.

Participation process used for promotes benefit material fraction from agriculture that is surplus after harvest that include several steps; training agriculturist that have been knowledge, Analysis problem status accompanies with management learning and exchange experiment accompany with amount member group, cause of problems and accompany with search for methods for to protect and solving problems that must be happen. Then survey requirement from amount groups, to support using material fraction that is surplus after harvest to bring benefit and training agriculturist that have knowledge in about requirement of group together with observe activity study that related with as follow; 1) public relations for agriculturist that is reduce burning down and plough up and over rice stubble. 2) Using biological ferment water. 3) Mushroom culture. 4) Using dung compensates chemical fertilizer and compost fertilize. Results of study using participation process demonstrate to public relations information by spill the beans tower that is continues, campaign reducing burning down rice stubble by post a notice poster in the important place and community resource. Agriculture products that are increase 40% by using plough up and over rice stubble method after harvest. Compost fertilize group is increase to 53.91%. Biological ferment water group is increase 36.52%. Mushroom culture is 26.07%. Using dung and chaff put in rice field is increase 53.91% and reduce burning down rice stubble is increase 16.52%.